

КВАЛИФИКАЦИОННИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

ФАКУЛТЕТ ПРИРОДНИ НАУКИ

БАКАЛАВЪР :

специалност: Биология и Химия

Област на висшето образование: шифър 1. Педагогически науки

Професионално направление: шифър 1.3. Педагогика на обучението по.....

Професионална квалификация: Учител по Биология и химия

Образователно-квалификационна степен: Бакалавър

Форма на обучение: Редовно Срок на обучение: 4 години

Специалността *“Педагогика на обучението по биология и химия”*, шифър 1.3. в Шуменски университет “Епископ Константин Преславски” се формира и отговаря на Класификатора на областите на висше образование с шифър 1. *Педагогически науки* и Професионалното направление 1.3. *Педагогика на обучението по...* съгласно Постановление № 125 от 24 юни 2002 г.

Специалността се надгражда върху специалността “Биология и химия”, съществувала съгласно Единните държавни изисквания.

В Специалността *“Педагогика на обучението по биология и химия”*, се подготвят специалисти с професионална квалификация *Учител по биология и химия* с образователно-квалификационна степен *“Бакалавър”*.

Квалификационната характеристика, както и учебният план, осигуряващ подготовката на *учителите по биология и химия*, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационната степен „бакалавър”.

I. Цели на специалността

Целта на обучението в специалността “Педагогика на обучението по биология и химия” е подготовката на добре информирани и практически обучени учители по биология и химия в средното училище за нуждите на региона и страната.

Целта се постига с адекватна теоретична и практико-приложна подготовка на студентите в три направления - биологическо, химическо, педагогическо. Тези направления са традиционни за подготовката на учители по биология и химия и се дават от набор биологически, химически и педагогически дисциплини, изучавани от студентите - бъдещи учители.

По всички дисциплини обучението се осъществява по обновени програми, съобразени с приемането на Република България в Европейския съюз и с необходимостта от хармонизиране на нашето образование с европейското. Целта е да се подготвят високо квалифицирани учители по биология и химия, които да притежават

знания, умения, лични и професионални компетенции за осигуряване на качествен образователно-възпитателен процес в прогимназиалната и гимназиална степени на средното общообразователно училище.

II. Квалификационен стандарт - компетенции на завършилите студенти ОКС „бакалавър”.

II.1. Област и обхват на знанията

Завършилите ОКС “бакалавър” специалност “Педагогика на обучението по Биология и Химия” трябва да притежават знания за:

- * Структурата и ултра-структурата на клетки, тъкани, органи в растителните и животински организми и човека;
- * За размножителните процеси в живите организми;
- * Състава и ултра-структурата на вирусите и мутациите при тях;
- * Основните физиологични процеси - минерално хранене, фотосинтеза, дишане, растеж и развитие;
- * Биохимичната същност на основните жизнени процеси;
- * Генетична обусловеност на морфологичните и физиолого-биохимични процеси. Наследственост и изменчивост на организмите;
- * Осъществяване на жизнените процеси на молекулно равнище;
- * Знания за видовото многообразие в природата. Биоразнообразие;
- * Опазване на генетичният фонд на планетата. Генетично обновени организми и използването им.
- * Опазване на природната среда и биологичното равновесие в природата
- * Групите химични елементи, прости вещества, химични съединения (неорганични и органични), съществени признаци на химичните реакции и групирането им по тези признаци;
- * Теориите, обясняващи строежа на веществата и същността на химичното превръщане;
- * общите природни закони и проявленията им при химичните обекти и явления;
- * особености на психическите процеси при учене;
- * общите теории за обучението и възпитанието;
- * частната дидактика на биологията и химията;
- * на поне един чужд език;
- * • основните операции при използване на компютър

Нивото на знанията на завършилите ОКС „бакалавър” трябва да е на равнището на новите научни достижения на биологията и химията, педагогическите науки, идеите за образование за устойчиво развитие.

II.2. Област и обхват на уменията

Лични компетенции - завършилите специалност “Педагогика на обучението по Биология и Химия” притежават уменията:

- да организират и управляват учебно-възпитателния процес в училище по съответната дисциплина по биология или химия
- да разкриват пред учениците достъпно и точно основните биологични и химични знания;
- да комуникират - с колеги-учители, с ученици, с родители;
- да формират у учениците личностни качества, свързани с правилно

- отношение към природната среда;
- да извършват биологични и химични експерименти в урочната си работа;
- да спазват общочовешките ценности и етичните норми по време на организирания и провеждан от тях образователно-възпитателен процес;
- да откриват и развиват творческите способности на учениците и да работят за тяхната правилна професионална ориентация
- да ползват информационни технологии;
- да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите за продължаващото обучение;

Професионални компетенции – в пряката си професионална дейност завършилите ОКС „бакалавър” са способни да:

планират, организират, анализират и управляват компетентно образователно-възпитателния процес по Биология и Химия;
 демонстрират експерименти и организират лабораторната работа на учениците;
 подбират оптимален комплекс от подходи, методи, средства и форми в обучението;
 да извършват вътрешно оценяване на учениците по учебните предмети Биология и Химия съобразно с изискванията на Наредба №3/15.04.2003 г. за Системата на оценяване;

- обработват и анализират резултатите от контрола на показателите, които определят нивото на подготовка на учениците и информират родителите и педагогическия колектив за установените тенденции;
- планират, организират и провеждат извънкласни форми на работа;
- работят в екип с колеги при провеждане на интегрални междупредметни организационни форми;
- провежда научно-приложни изследвания и участват в научни форуми.

III. Възможности за реализация

Завършилите специалността „Педагогика на обучението по Биология и химия” с ОКС „бакалавър” придобиват възможността да упражняват професии съобразно придобитото образование и могат да бъдат назначавани на следните длъжности:

1. Учител по Биология и Учител по Химия в основни училища, гимназии, СОУ.
2. Учител по Химия и опазване на околната среда
3. Учител по „Човекът и природата” в основни училища.
4. Възпитатели във всички учебни заведения.
5. След спечелен конкурс да бъдат назначавани във висши училища или изследователски институти.

Изисквания за придобиване на ОКС „бакалавър” по специалността „Педагогика на обучението по Биология и химия”

Студентите преминават курс на обучение по Учебен план, който е разработен съгласно Наредбата за Държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационната степен “бакалавър“. Обучението е с продължителност 4 години (8 семестъра - 240 кредита), за редовна форма на обучение и 5 години (10 семестъра) за задочна форма на обучение, със хорариум 3000 часа в редовно обучение и 1500 часа в задочно обучение.

Учебният план е утвърден от Академичния съвет на Шуменски университет

“Епископ Константин Преславски” и включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

Формите на дипломиране са:

Писмен държавен изпит по биология;

Писмен държавен изпит по химия;

Практико-приложен изпит по биология;

Практико-приложен изпит по химия.

Студентите могат да разработват дипломна работа по Биология или по Химия при условията, регламентирани от Правилника за структурата и организацията на учебния процес в ШУ „Епископ Константин Преславски”.

Дипломната работа отменя писмените държавни изпити.

Възможности за допълнителна квалификация

- Да продължат образованието си в ОКС “магистър”
- Да получат второ висше образование;
- Да участват във форми за повишаване на квалификацията на учителите (професионално-квалификационни степени).

Квалификационната характеристика е актуализирана на заседание на Катедрен съвет, проведено на 05.10.2006 г. (Протокол No2/05.10.2006 г.).